

[Buhl.]

omdelt til Tingets Medlemmer. Der henvises heri til den store Arbejdsløshed og gøres opmærksom paa, at alene for Tømrernes Vedkommende har der i det sidste Aar rundt regnet været 3 000 Mand ledige og er i Øjeblikket 4 000 Mand ledige, og man gør med Rette opmærksom paa, at dette ikke skyldes Sæsonforhold, men at det er en Arbejdsløshed, som er indtraadt paa en Tid, hvor man normalt skulde være i fuldt Sving indenfor Byggefagene. Og som det er for Tømrernes Vedkommende, er det i tilsvarende Grad for de øvrige Fag.

Jeg skal ogsaa tillade mig at pege paa en anden Ting. Under første Behandling diskuterede vi bl. a. — det var den ærede Ordfører for Venstre, der rejste Spørgsmaalet — Omkostningerne ved Byggeriet, og det blev den Gang fra den ærede Ordførers Side gjort gældende, at Byggeriets Omkostninger maatte bringes ned, før der kunde komme Gang i Byggeriet, fordi de laa langt over det almindelige Prisniveau. Jeg vil gerne henlede Opmærksomheden paa en fortræffelig Aarbog over Byggeri og Boligvæsen, som hvert Aar udgives af Københavns almindelige Boligselskab. I den sidste Aarbog, for Aaret 1931, finder man nogle interessante Oplysninger om, hvordan Byggeriets Omkostninger stiller sig, og specielt hvordan de stiller sig i Forhold til det almindelige Prisniveau. Der henvises dèr til nogle Specialundersøgelser, man har foretaget omkring 1927, hvorefter det viste sig, at medens det almindelige Pristal den Gang var 176, var Tallet for den samlede Anskaffelsespris for Bygninger 165,9; det laa altsaa under det almindelige Prisniveau. Specielt med Hensyn til Arbejdsløsheden siges det, at Arbejdsløsheden paa selve Byggepladsen, som udgør ca. 42 pCt. af de egentlige Omkostninger, ikke indenfor de 3 Hovedfag: Murere, Tømrere og Snedkere er steget i samme Grad som Pristallet. De var altsaa paa det Tidspunkt end ikke steget i samme Grad som Pristallet, hvad man bl. a. — i Overensstemmelse med mine Udtalelser herom — tilskriver den større Arbejdsintensitet, som følger med Akkordsystemet. Man har nu for saa vidt ført disse Tal à jour, som man har gjort op, at pr. 1. Juli d. A., da Pristallet var 154, var Tallet for den samlede Anskaffelsesudgift for Bygninger 155,5. Med andre Ord, Byggeriets Prisforhold ligger fuldkommen i Niveau med Pristallet, og jeg maa stemple Paastanden om, at det ikke skulde være saaledes, som ganske urigtig.

Forstaar jeg ikke Venstres Stilling i den foreliggende Sag, saa forstaar jeg endnu mindre det konservative Folkeparti, hvis Ordfører (Stein) under Sagens Behandling erkendte, baade at Byggeriet var af stor Betydning for Beskæftigelsesgraden, og at der paa Obligationsmarkedet kunde være Interesse for kortfristede Laan, men som alligevel ganske blankt afviste Forslaget.

Som jeg begyndte med at sige, er det tilsyneladende Skrækken for noget, der kan ligne en Statsforanstaltning, som har været den væsentligste Grund til Modstanden mod det foreliggende Forslag; men det kan ogsaa kun være tilsyneladende, thi for det første vilde der ved Lovens Gennemførelse kun ske det, at Hypotekbanken blev en Formidler for det private Initiativ — det, man forsøger, er jo at sætte det private Initiativ, som paa dette Omraade er ved at gaa i Staa, i Gang igen ved at bringe det private Byggeri i Forbindelse med den private Kapital —, og for det andet er Forholdet endda det, at man i selve Lovforslaget har aabnet en Mulighed for, at ogsaa denne Hjælp til Selvhjælp for det private Initiativ overføres til Kreditforeningerne, saa Spørgsmaalet om Statsforanstaltninger kan ikke spille nogen virkelig Rolle i det foreliggende Spørgsmaal.

Der maa da være andre og dybere-liggende Aarsager til den Modstand, som her gøres, og jeg vil gerne have Lov til at spørge: Er det Grundejerinteresser, der her skal varetages, er det Bestræbelser for at trykke Arbejdsløsheden ned ved at opretholde Arbejdsløsheden, eller er det ganske simpelt Oppositionens fuldkomne Mangel paa Villie til at give denne Regering rimelige Arbejdsmuligheder, som kommer til Udtryk? Hvad enten det nu er det ene eller det andet, det drejer sig om — personlig er jeg tilbøjelig til at tro, at det er alle disse Ting i Forening —, mener jeg, at Oppositionen kan være forvisset om, at den Afvisning, den møder dette Forslag med, vil blive modtaget med stor Beklagelse, jeg tror ogsaa, jeg kan sige med stor Harme i alle de Hjem, det her drejer sig om. Man taler med Rette om, at det vilde være bedre at skaffe Folk Arbejde end at anvende Pengene til Understøttelse. Det er samfundsøkonomisk set en daarlig Anvendelse af Penge at give dem ud til Understøttelse. I det foreliggende Tilfælde er der ikke Tale om, at Staten skal give Penge ud, tværtimod, Gennemførelsen af det foreliggende Lovforslag vil for det offentlige betyde en Besparelse, men Spørgsmaalet er alene dette, om man ved en ganske naturlig og